

Декан Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, на основу члана 53. и 73. Статута Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, и члана 15. став 3. Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта Универзитета у Крагујевцу, донео је 18.08.2021. године

РЕШЕЊЕ

Ставља се на увид јавности урађена Докторска дисертација и Извештај Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације кандидата Мине Павловић, студента докторских академских студија, под насловом:

„Истополне заједнице живота у међународном приватном праву“

објављивањем на Сајту и у Библиотеци Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, а Извештај Комисије и на Сајту Универзитета у Крагујевцу, у трајању од 30 дана.

Образложење

Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације кандидата Мине Павловић, образована Одлуком Већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу, Број: IV-02-561/23 од 14.07.2021. године, доставила је Факултету Извештај о оцени урађене докторске дисертације (Број: 2298 од 17.08.2021. године). Уз Извештај, Комисија је доставила и примерак урађене докторске дисертације.

Сагласно члану 40. став 8. Закона о високом образовању („СГ РС“ бр. 88/17...6/20) члана 46. Статута Универзитета у Крагујевцу и члана 53. Статута Факултета, члан 15. став 2. Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта Универзитета у Крагујевцу, по добијеном позитивном мишљењу надлежних органа Универзитета у Крагујевцу, Факултет ставља на увид јавности достављени Извештај.

Имајући у виду наведено, донео сам решење како гласи у диспозитиву.

Решење доставити:

- Сајт и Библиотека,
- Универзитет у Крагујевцу,
- Архива.

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ

ПРИМЉЕНО:	17. 08. 2021		
Срп. јед.	Срп.	Јед.	Бројак
	2298		

**ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ
НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ**

Предмет: Извештај о оцени урађене докторске дисертације кандидата Мине Павловић

Одлуком Већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу број IV-02-561/23 од 14.07.2021. године формирана је Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације под називом „Истополне заједнице живота у међународном приватном праву“ у саставу: проф. др Милена Петровић, редовни професор у пензији Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, ужа међународноприватноправна научна област, председник; проф. др Анита Дураковић, ванредни професор Правног факултета Универзитета „Демал Биједић“ у Мостару, БиХ, ужа међународноприватноправна научна област, члан; проф. др Вељко Влашкивић, ванредни професор Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, ужа грађанскоправна научна област, члан.

На основу прегледа и анализе урађене докторске дисертације, Комисија доставља следећи

ИЗВЕШТАЈ

I. ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА КАНДИДАТА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ У СКЛАДУ СА КРИТЕРИЈУМИМА ПРАВИЛНИКА О ПРИЈАВИ, ИЗРАДИ И ОДБРАНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ, ОДНОСНО ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ (чл. 20, ст. 2. и чл. 21, ст. 14)

1. Основни биографски подаци о кандидату

Мина Павловић (дев. Станчић) рођена је 06.11.1988. године у Крагујевцу, где је завршила основну и средњу школу са одличним успехом. Правни факултет Универзитета у Крагујевцу завршила је 2012. године. Све испите предвиђене наставним планом и програмом положила је са просечном оценом 9,77 (девет и 77/100), као студент генерације.

После завршетка основних академских студија засновала је радни однос у адвокатској канцеларији „Владимир Јанковић“ у Крагујевцу, као адвокатски приправник (од 2012. до 2014. године). У септембру 2014. године је положила правосудни испит, а у марту 2015. године и адвокатски испит. Од 01.10.2014. до 30.09.2016. године била је ангажована као сарадник у настави на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу, на ужој међународноприватноправној научној области (предмет: Међународно приватно право). Од 01.10.2018. године изабрана је за асистента на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу, на ужој

међународноприватноправној научној области (предмет Међународно приватно право). На истом радном месту је и данас ангажована.

Докторске академске студије је похађала на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу на ужој међународноприватноправној научној области, које је уписала 2012/2013. године. Период од 01.10.2016. до 30.09.2017. године боравила је на Правном факултету Универзитета у Пасау, СР Немачка, као стипендиста Баварског високошколског центра за централну, источну и југоисточну Европу „Bayhost“. Супервизор њених истраживања током боравка био је проф. др Денис Соломон (Dennis Solomon), редовни професор Правног факултета Универзитета у Пасау и руководилац Катедре за грађанско право, међународно приватно право и упоредно право). У периоду од 02. до 08. јула 2017. године похађала је летњу школу немачког права, која је организована у Бону, СР Немачка.

Као стипендиста је на Макс Планк Институту за упоредно и међународно приватно право у Хамбургу (*Max-Planck-Institut für ausländisches und internationales Privatrecht*) провела период од три месеца (од 01.07.2018. до 30.09.2018. године). Током боравка одржала је предавање за стране студенте и истраживаче на тему „Истополне заједнице живота у међународном приватном праву, посебно у Србији“, дана 25.09.2018. године.

Члан је Савета Правног Факултета у Крагујевцу од 2019. године и врши функцију заменика секретара Катедре за грађанско право на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу.

Добро познаје рад у Windows оперативном систему и MS Office софтверском пакету, као програме за претраживање правних база података (*Paragraf Lex, Intermex* и других). Поседује одлично знање (говор, читање и писање) енглеског и немачког језика.

Написала је и објавила више научних радова и учествовала и излагала на више научних конференција из области Међународног приватног права.

2. Научно-истраживачки рад кандидата

Мина Павловић је докторске академске студије права уписала 2012. године на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу. Испите предвиђене наставним планом и програмом положила је са просечном оценом 9,40 (девет и 40/100) и успешно одбранила све студијско истраживачке радове.

Кандидаткиња Мина Павловић се у свом досадашњем научно-истраживачком раду интензивно бавила међународним приватним правом, посебно породичним правом са елементом иностраности, као и проблемима истополних заједница живота у међународним приватном праву. Та истраживања припадају научној области Право, ужа научна област Међународноприватноправна, којој припада и тема докторске дисертације. О научно-истраживачком раду кандидата, непосредно сведоче публиковани ауторски радови, учешћа и излагања на научним конференцијама.

- До избора у звање асистента:

1. Станчић, Мина (2014). *Редован поступак статусне промене издвајања уз оснивање акционарског друштва*, Гласник права, број 2/2014, Правни факултет у Крагујевцу,

- Крагујевац, стр. 30-53, ISSN 1821-4630 (Online), УДК: 347.72.01/04, (COBISS.SR-ID-513073840),
2. Станчић, Мина (2015). *Наследна права супружника из истополног брака закљученог у иностранству и јавни поредак*, Гласник Права, Правни факултет у Крагујевцу, Крагујевац, број 1-2/2015, стр. 47-64, ISSN 1821-4630 (Online), УДК: 341.9:347.626-055.3 УДК: 342.72/.73:347.626-055.3, (COBISS.SR-ID-513212592),
 3. Станчић, Мина (2016). *Наследна права супружника из истополног брака закљученог у иностранству и примена супституције*, Ревивија за европско право, Удружење за европско право, Крагујевац, број 2-3, 2016, стр. 53-78, ISSN 1450-7986 (Online), УДК: 34:061.1(4), (COBISS.SR-ID-513391792), HEINONLINE, М 53,
 4. Станчић, Мина (2017). *Кратак осврт на правни положај истополних парова у Републици Србији и потенцијална решења de lege ferenda за нека међународноприватноправна питања истополних заједница, закључених у иностранству*, Нова Правна Ревивија, Њемачко-босанскохерцеговачко удружење правника, Сарајево, број 1/2017, стр. 30-35, ISSN: 2233-0151 (Online), УДК: 341.94:316.811.1-055.3, (COBISS.SR-ID-513391536), М 52, (Страни часопис – БиХ),
 - Од избора у звање асистента:
 5. Павловић, Мина (2018). *Уредба Савета (ЕУ) 1104/2016 у стварима имовинских дејстава регистрованих партнерстава – корак до циља*, Ревивија за европско право, Удружење за европско право, Крагујевац, број 2-3, 2018, стр. 105-127, ISSN 1450-7986 (Online), УДК: 34:061.1(4), (COBISS.SR-ID - 513536944), HEINONLINE, М 53,
 6. Павловић, Мина (2019). *Хашка конвенција о заштити деце и сарадњи у области међународног усвојења из 1993. године: Преглед најважнијих одредби*, Зборник радова Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније, (уредник Миодраг Мићовић), Институт за правне и друштвене науке, Правни факултет Универзитета у Крагујевцу, Крагујевац, стр. 345-367, ISBN 978-86-7623-090-7, УДК: 341.96:341.231.14-053.2, (COBISS.SR-ID - 513575088), (M45),
 7. Павловић, Мина (2020). *Истополне заједнице живота у пракси Европског суда за људска права: одабране пресуде*, Зборник радова Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније, (уредник Снежана Соковић), Институт за правне и друштвене науке, Правни факултет Универзитета у Крагујевцу, Крагујевац, стр. 365-375, ISBN 978-86-7623-099-0, УДК: 341.645(4):347.62-055.3, (COBISS.SR-ID - 28053001), (M45).
- Кандидаткиња је као докторанд учествовала на више научних конференција у земљи и иностранству, а на следећим је имала и излагања:
- Конференција „Колико нас кошта приступ правди?“, у организацији Harmonius школе права, Златибор, Србија (од 26-29.11.2015. године), тема излагања „Наследно-правни положај супружника из истополних бракова, закључених у иностранству“;
 - XVI регионална конференција Међународног приватног права „Matrimonial and Registered Partnership Property Regimes in EU Private International Law / HCCH Judgments Convention“, одржаној у Тирани, Албанија (од 08. до 09. новембра

2019. године), тема излагања: „*EU Regulation on Property consequences of Registered Partnerships - Substantial and Formal Validity of contracts between partners*”.

Сви наведени објављени радови кандидаткиње припадају научној области Право, а са изузетком рада под ред. бр. 1, и ужој међународноприватноправној научној области. Ови радови и излагања на научним конференцијама су доказ да се кандидаткиња више година систематски бави изучавањем проблема истополних заједница живота и њиховим третманом у међународном приватном праву.

3. Испуњеност услова кандидата за одбрану докторске дисертације у складу са чл. 20, ст. 2. Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта Универзитета у Крагујевцу

У складу са Правилником о пријави, изради и одбрани докторске дисертације односно докторског уметничког пројекта Универзитета у Крагујевцу, од 26. новембра 2020. године, чл. 20., ст. 2. и чл. 21., ст. 14., кандидат Мина Павловић доказује испуњеност услова за одбрану докторске дисертације објављивањем радова који је повезан са садржајем докторске дисертације у коме је једини аутор у часопису са листе часописа категорисаних од стране министарства надлежног за науку. Поред тога, кандидат Мина Павловић је објавила и друге радове, који доказују испуњеност услова за одбрану и потврђују њен научно-истраживачки рад у области којој припада тема докторске дисертације.

У раду под називом:

Станчић, Мина (2016). *Наследна права супружника из истополног брака закљученог у иностранству и примена супституције*, Ревизија за европско право, Удружење за европско право, Крагујевац, број 2-3, 2016, стр. 53-78, ISSN 1450-7986 (Online), УДК: 34:061.1(4), (COBISS.SR-ID-513391792), HEINONLINE, М 53, кандидаткиња је анализирала наследноправни положај супружника из истополног брака закљученог у иностранству, у ситуацији када се о заоставштини преминулог супружника расправља пред судом у Србији и када се на наслеђивање примењује домаће право. Истраживања у овом раду базирана су на теоријским ставовима и нормативним актима, пошто у тренутку настајања рада није постојала ниједна судска одлука која би указала на став нашег правног система о наслеђивању између супружника из истополног брака, законито закљученог у иностранству. Ради разрешавања дилеме да ли се у нашој држави може „уважити“ брачни статус настао закључењем пуноважног истополног брака у иностранству, у раду се посебно испитује примена методолошког средства супституције. Кандидаткиња је анализирала наведено методолошко средство и три фазе у поступку његовог спровођења. Посебна пажња је усмерена на последњу фазу његовог спровођења (тест функционалне еквивалентности), кроз који се сагледавају дејства, везе и односи које ствара истополни брак, правоваљано заснован према страном праву, уз упоређивање са дејствима, везама и односима који настају у хетеросексуалном браку према Породичном закону Србије. У циљу испитивања могућности спровођења супституције и теста функционалне

еквивалентности, кандидаткиња је креирала два хипотетичка случаја у којима се за наслеђивање истополног супружника (из иностраног истополног брака) примењује домаће право, који представљају могуће смернице за поступање домаћих судова.

У раду под називом:

Павловић, Мина (2018). *Уредба Савета (ЕУ) 1104/2016 у стварима имовинских дејстава регистрованих партнерстава – корак до циља*, Ревизија за европско право, Удружење за европско право, Крагујевац, број 2-3, 2018, стр. 105-127, ISSN 1450-7986 (Online), УДК: 34:061.1(4), (COBISS.SR-ID - 513536944), HEINONLINE, М 53,

анализиране су одредбе Уредбе ЕУ 1104/2016 од 24.06.2016. године о увођењу појачане сарадње у области надлежности, меродавног права и признања и извршења одлука у стварима имовинских дејстава регистрованих партнерстава. Ова Уредба уређује међународну надлежност, одређивање меродавног права, признање и извршење одлука, као и прихватање и оглашавање извршних јавних исправа и судских поравнања у наведеној материји. Изложени су најпре разлози доношења те Уредбе и појам регистрованог партнерства у Уредби и државама чланицама. У раду је детаљно елаборирана како структура и поље примене Уредбе, тако и њене одредбе које се односе на заснивање међународне надлежности, одређивање меродавног права и признање и извршење страних одлука. Предмет анализе у овом раду су и одредбе које се односе на јавне исправе и судска поравнања у материји имовинских дејстава регистрованих партнерстава. Имајући у виду да се Уредба примењује у 18 држава чланица ЕУ (државе учеснице појачане сарадње), њено доношење представља корак ка крајњем циљу - стварању јединствених и опште важећих правила у области међународног приватног права поводом имовинских дејстава регистрованих партнерстава у оквиру свих држава чланица ЕУ. Истакнут је и неспоран значај појединих одредби поменуте Уредбе, али и њен значај уопште за државе чланице учеснице, јер су у једном акту обједињене одредбе о поменутим међународноприватноправним питањима у материји имовинских дејстава регистрованих партнерстава.

II. ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ КАНДИДАТА У СКЛАДУ СА КРИТЕРИЈУМИМА ПРАВИЛНИКА О ПРИЈАВИ, ИЗРАДИ И ОДБРАНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ, ОДНОСНО ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ (чл. 21, ст. 14)

1. Основни подаци о докторској дисертацији

Докторска дисертација „Истополне заједнице живота у међународном приватном праву“ кандидата Мине Павловић има XI+249 страница компјутерски обрађеног текста (формат А4, фонт Times New Roman, величине 12 типографских тачака, маргине 25 mm, итд.). Странице су означене бројевима по средини доње маргине. Докторска дисертација садржи насловну страну на српском језику и насловну

страну на енглеском језику – 2 стране; идентификациону страницу на српском и идентификациону страницу на енглеском језику – 2 стране; захвалницу – 1 страна; апстракт и кључне речи на српском и енглеском језику – 2 стране; садржај – 7 страна; листу скраћеница – 1 страна, текст – 229 страна (укључујући увод и закључак), литературу – 18 страна (289 библиографских података); биографију – 1 страна и обавезне изјаве аутора – 3 стране.

2. Предмет, циљеви, хипотезе и истраживачка методологија

Предмет истраживања у докторској дисертацији **Истополне заједнице живота у међународном приватном праву**“ кандидата Мине Павловић представљају међународноприватноправни аспекти истополних заједница живота у постојећем законодавном оквиру Србије. Чињенице да се овакве заједнице законито склапају у иностранству, а да у домаћем праву нису допуштене, отварају низ комплексних правних питања на које домаћи поступајући органи треба да дају одговоре уколико и када се са њима суоче. По природи ствари, прво и кључно питање за кандидаткињу било је да ли наши судови и други надлежни органи могу бити надлежни за сва или само за нека питања проистекла из истополних заједница. Надаље, нужно је следило питање по ком меродавном праву ће се та питања решавати. У том смислу, било је неопходно испитати да ли се постојеће колизионе норме из ЗРСЗ, могу квалификацијом, попуњавањем правних празнина или на други начин, учинити применљивим.

Део истраживања посвећен је и питању признања страних судских одлука у Србији у материји истополних заједница живота, као и испитивању могућности да се у правном поретку Србије призна или „уважи“ статус истополних партнера који је настао закључењем њихове заједнице живота у иностранству. Кандидаткиња је за сва значајна питања истополних заједница спровела истраживања у актуелном упоредном законодавству, узела у обзир решења из Нацрта ЗМПП и предложила конкретна међународноприватноправна решења *de lege ferenda*.

У складу са овако постављеним предметом истраживања, **основни циљ** докторске дисертације је покушај давања доприноса целовитом схватању међународноприватноправних аспеката истополних заједница живота у Србији. Из овако комплексног и широко постављеног општег циља изведено је бар неколико специфичних циљева докторске дисертације, као што су указивање на међународноприватноправне проблеме који реално могу настати при третирању истополних заједница живота легално заснованих у иностранству, уз сугерисање могућих приступа и начина њиховог решавања, затим заузимање става о могућности признања и извршења страних судских одлука из домена истополних заједница живота у Србији, као и предлагање *de lege ferenda* међународноприватноправних одредби за статусна и имовинскоправна питања истополних заједница живота у Србији.

Научне хипотезе које су детаљно постављене проверене су кроз сазнања и ставове доктрине и судске праксе, а коначан суд о њима дат је у закључку. Методи коришћени у докторској дисертацији су у складу са темом научног истраживања, као и са правилима методологије израде научних радова. Ово значи да је истраживање

ослоњено на научне методе, својствене друштвеним наукама (анализа и синтеза, индукција и дедукција, апстракција и конкретизација), док се централни део истраживања претежно ослања на научне методе примерене области правних наука (правно-догматски, упоредноправни, историјскоправни метод).

Коришћење ових метода подразумевало је и анализу друштвених и социјалних околности које су биле од утицаја на колизионоправно регулисање наведених института, односно увођењу неког од облика истополних заједница живота у материјалноправно и колизионоправно законодавство. Све поменуте методе су употпуњене студијама случаја (анализе кратких хипотетичких ситуација или реалних случајева стране судске праксе), којима је креирана основа за доношење општих закључака у вези тестираних хипотеза.

3. Садржај докторске дисертације

У складу са предметом и циљевима истраживања, постављеним хипотезама и методологијом истраживања, утврђен је следећи садржај докторске дисертације:

УВОД

ДЕО I – Истополне заједнице живота у упоредном и домаћем породичном и међународном приватном праву

1. Истополне заједнице живота – карактеристике и историјски развој
 - 1.1. О истополним заједницама живота
 - 1.2. Историјски развој
 - 1.3. Озакоњење истополних заједница
2. Упоредно породично право
 - 2.1. Истополни бракови
 - 2.2. Истополне (регистроване) заједнице
 - 2.3. Истополне (нерегистроване) заједнице, тзв. *de facto* заједнице
3. Упоредно међународно приватно право
 - 3.1. Истополни бракови
 - 3.2. Истополне (регистроване) заједнице
 - 3.3. Истополне (нерегистроване) заједнице, тзв. *de facto* заједнице
4. Право ЕУ
 - 4.1. Основне слободе у ЕУ
 - 4.2. Уредбе Савета 1104/2016 и 1103/2016
5. Истополне заједнице у пракси ЕСЈП
 - 5.1. *Karner v. Austria*
 - 5.2. *Schalk and Kopf v. Austria*
 - 5.3. *Vallianatos and Others v. Greece*
 - 5.4. *Oliari and Others v. Italy*
 - 5.5. *Orlandi and Others v. Italy*
 - 5.5. Кратка закључна разматрања
6. Истополне заједнице живота у правном поретку РС

ДЕО II – Иностране истополне заједнице живота пред српским органима – општа питања одређивања меродавног права и међународне надлежности

1. Квалификација
 - 1.1. Проблем квалификације и решење проблема
 - 1.2. Функционална квалификација истополних заједница живота

- 1.3. Попуњавање правних празнина у области истополних заједница живота
2. Renvoi (узвраћање и преупућивање)
 - 2.1. Чл. 6. ЗРСЗ
 - 2.2. (Не)примена *renvoi* на истополне заједнице живота
3. Проблем везивања претходног питања
 - 3.1. Претходно питање и начини везивања
 - 3.2. Постојање стране јавне исправе и претходно питање
4. Јавни поредак
5. Међународна надлежност домаћих органа у материји истополних заједница живота
 - 5.1. Општи осврт на проблематику
 - 5.2. Тзв. „суштинска“(не)надлежност“ и ЗРСЗ
 - 5.3. Аналогна примена или екстензивнија квалификација норми о међународној надлежности из ЗРСЗ
 - 5.4. ЕКС-КУРС: Однос међународне надлежности и претходног признавања статуса

ДЕО III – Признавање статуса иностраних истополних заједница живота у Србији (и проблем супституције)

1. Принцип слободе кретања лица у ЕУ као основ признавања статуса
 - 1.1. О признању статуса
 - 1.2. Пракса националних и наднационалних судова по питању признања истополних заједница живота
 - 1.3. Закључна оцена
2. Признање статуса („уважавање“) у Србији
3. Супституција
 - 3.1. Супституција и истополан брак
 - 3.2. Регистровано партнерство и *de facto* истополна заједница

ДЕО IV – Престанак иностраних истополних заједница живота и лична и имовинска дејства пред српским органима

1. Престанак иностраних истополних заједница живота
 - 1.1. Међународна надлежност
 - 1.2. Меродавно право
2. Лична и имовинска дејства истополних заједница живота
 - 2.1. Међународна надлежност
 - 2.2. Меродавно право

ДЕО V – Наследноправна питања проистекла из иностраних истополних заједница живота

1. Међународна надлежност за наследноправна питања
2. Меродавно право за наследноправна питања
 - 2.1. Колизiona норма за наслеђивање
3. Наследноправни положај супружника из истополног брака
 - 3.1. Правни положај надживелог супружника када је меродаван страни наследни статут
 - 3.2. Правни положај надживелог супружника када је меродаван домаћи наследни статут
4. Наследноправни положај партнера из регистрованог партнерства
 - 4.1. Наследноправни положај када је меродаван страни наследни статут
 - 4.2. Наследноправни положај када је меродаван домаћи наследни статут
5. Наследноправни положај партнера из *de facto* истополне заједнице
 - 5.1. Наследноправни положај када је меродаван страни статут

5.2. Наследноправни положај када је меродаван домаћи наследни статут
ДЕО VI – Усвојење од стране истополних партнера – упоредно и домаће право

1. Упоредноправни преглед
 - 1.1. Упоредно породично право
 - 1.2. Упоредно међународно приватно право
2. Међународна надлежност српских органа и меродавно право
 - 2.1. Међународна надлежност српских органа
 - 2.2. Одређивање меродавног права
3. Хашка Конвенција за заштиту деце и сарадњу у подручју међународног усвојења из 1993. године
 - 3.1. Поље примене и циљеви Конвенције о усвојењу из 1993. године
 - 3.2. Изазови у спровођењу конвенцијског поступка (истополни партнери као усвојитељи)

ДЕО VII – Признање и извршење страних судских одлука у материји иностраних истополних заједница живота

1. Правни извори Србије у области признања и извршења страних судских одлука
2. Признање и извршење страних судских одлука у Србији и истополне заједнице живота
 - 2.1. Правила о признању према ЗРСЗ
 - 2.2. Специфичности у статусним питањима

ДЕО VIII – Међународноприватноправно регулисање истополне заједнице живота у правном поретку Србије – *de lege ferenda*

1. Неопходност међународноприватноправних норми за истополне заједнице живота?
2. Предлог за статусна питања
 - 2.1. Закључење истополних заједница живота
 - 2.2. Лична дејства истополних заједница живота
 - 2.3. Престанак истополне заједнице живота
 - 2.4. Усвојење
3. Предлог за имовинскоправна питања
 - 3.1. Брачноимовински режим (истополан брак)
 - 3.2. Имовински односи у регистрованој и нерегистрованој ванбрачној

заједници

ЗАКЉУЧАК

ЛИТЕРАТУРА

Докторска дисертација „Истополне заједнице живота у међународном приватном праву“ кандидата Мине Павловић поред насловне, идентификационе странице, апстракта (на српском и енглеском језику), садржаја, листе скраћеница, увода, закључка, списка коришћене литературе, биографије и обавезних изјава аутора, садржи текст подељен у осам делова.

У првом делу докторске дисертације, под називом *Истополне заједнице у упоредном и домаћем породичном и међународном приватном праву* (стр. 9 – 62), након излагања о карактеристикама истополних заједница живота и њиховој историјској генези, кандидат анализира супстанцијалне и колизионоправне одредбе неколико одабраних страних држава, којима су регулисане истополне заједнице живота. Након осврта на основне слободе предвиђене у ЕУ (посебно на право слободног кретања и боравка у оквиру ЕУ), анализирана су поља примене и најважније

одредбе Уредбе Савета 1103/2016 од 24.06.2016. године о увођењу појачане сарадње у области надлежности, меродавног права и признања и извршења одлука у стварима брачноимовинских режима (у даљем тексту: Уредба 2016/1103), Уредбе Савета 1104/2016 од 24.06.2016. године о увођењу појачане сарадње у области надлежности, меродавног права и признања и извршења одлука у стварима имовинских дејства регистрованих партнерстава (у даљем тексту Уредба 2016/1104) и Уредбе ЕУ број 1259/2010 од 20.12.2010. године о успостављању појачане сарадње у области избора меродавног права за развод и раставу брака (у даљем тексту: Рим III). Такође, анализирани су и најважније пресуде Европског суда за људска права (у даљем тексту: ЕСЉП) које се тичу истополних заједница живота у пракси овог суда. Имајући у виду да у Србији не постоји никаква правна регулатива (ни материјалноправна ни колизионоправна), која уређује истополне заједнице живота, направљен је осврт и на одређене правне изворе у Србији, који су од посредне важности за анализирани проблеме.

Други део докторске дисертације, под називом *Иностране истополне заједнице живота пред српским органима – општа питања одређивања меродавног права и међународне надлежности* (стр. 63 – 115), посвећен је општим питањима одређивања меродавног права и међународне надлежности. Како наш правни систем не познаје правне институте истополног брака, регистрованог партнерства и *de facto* истополне заједнице, пред домаћим органима се неће поставити питање закључења ових заједница. Ипак, могуће је да се пред домаћим поступајућим органима постави питање одређених дејстава проистеклих из оваквих заједнице, што пред српске надлежне органе ставља низ изазова. Отуда у другом делу дисертације кандидат најпре прави осврт на квалификацију и попуњавање правних празнина у међународном приватном праву, као начине одабира колизионих норми за престанак, неважност и дејства проистекла из иностране истополне заједнице живота (лична и имовинска дејства, укључујући и издржавање). Кандидат заузима став да ли је одабир колизионе норме за ове правне институте боље спровести квалификацијом или попуњавањем правних празнина у смислу чл. 2. ЗРСЗ. Поред тога, кандидат заузима и став о потреби (не)примене правног института *renovi* у области истополних заједница живота и о начину решавања претходног питања у случајевима са елементом иностраности. Излагања у овом поглављу се настављају разматрањем клаузуле јавног поретка, односно њеног домашаја и последице примене. Последњи део овог поглавља је посвећен кључном проблему – да ли међународна надлежност домаћих органа може постојати за сва питања проистекла из истополних заједница живота (које српски правни систем не познаје) закључених у иностранству, или само за нека од њих.

У трећем делу под називом *Признавање статуса иностраних истополних заједница живота у Србији (и проблем супституције)* (стр. 116 – 137), детаљно је анализиран појам признања, који може имати више значења, посебно тзв. принцип признања као алтернатива традиционалној колизионоправној техници. Излагање у овом делу дисертације се наставља на одабрану праксу страних националних и наднационалних судова по питању признања страних истополних заједница живота или одређеног права које из таквог статуса произилази. Након тога, кандидат разматра важно питање признања статуса стране истополне заједнице живота у домаћем

правном систему. Како се ни страни истополни брак нити регистровано партнерство у нашем правном систему не може уписати у матичне књиге, кандидаткиња испитује могућност „уважавања“ таквог страног статуса у Србији. У циљу проналаска најбољег метода за „уважавање“, кандидаткиња у овом поглављу испитује методолошко средство супституције, испитујући и одредбе Споразума о стабилизацији и придруживању са Европском заједницом (и државама чланицама), чији је Србија потписница. Последњи део овог поглавља посвећен је супституцији и претпоставкама за њену примену у склопу иностраних истополних заједница живота.

Четврти део дисертације, под називом *Престанак иностраних истополних заједница живота и лична и имовинска дејства пред српским органима* (стр. 138 – 156), кандидаткиња је посветила питањима постојања међународне надлежности наших судова и одређивања меродавног права, како за престанак страних истополних заједница живота (закључених у иностранству), тако и за расправљање о личним и имовинским питањима (и питањима издржавања), проистеклим из ових заједница, у постојећем законодавном оквиру важећег ЗРСЗ. У овом делу, кандидат је израдио хипотетичке случајеве, који илуструју проблеме одређивања међународне надлежности и у којима је применио новокреиране колизионе норме (у складу са чл. 2. ЗРСЗ) за наведена питања.

У **петом делу**, под називом *Наследноправна питања проистекла из иностраних истополних заједница живота* (стр. 157 – 177), кандидаткиња анализира наследна права супружника из истополног брака закљученог у иностранству или партнера из регистрованог партнерства, односно из *de facto* истополне заједнице, настале у иностранству. Са тим вези, изложене су норме о одређивању међународне надлежности из ЗРСЗ за наследноправна питања и колизионе норме ЗРСЗ за одређивање меродавног права. У циљу заузимања става о наследноправном положају партнера из иностраних истополних заједница живота пред српским органима кандидаткиња је креирала илустративне хипотетичке случајеве.

У **шестом делу**, под називом *Усвојење од стране истополних партнера – упоредно и домаће право* (стр. 178 – 195), направљен је осврт на материјалноправне и колизионоправне одредбе за усвојење од стране истополних партнера. Пошто одређени правни системи допуштају усвојење деце од стране истополних партнера, у овом делу је испитивана међународна надлежност српских органа и одређивање меродавног права за неке аспекте усвојења од стране истополних партнера. Прецизније, дилема је да ли се за ова питања могу искористити постојеће норме о одређивању међународне надлежности и постојеће колизионе норме за усвојење из ЗРСЗ. Кандидат у овом делу анализира карактеристике и најважније одредбе Хашке Конвенцију о заштити деце и сарадњи у подручју међународног усвојења из 1993. године (у даљем тексту: Конвенција о усвојењу из 1993. године) и испитује њену применљивост на истополне партнере.

Седми део, под називом *Признање и извршење страних судских одлука у материји иностраних истополних заједница живота* (стр. 196 – 213), посвећен је анализи најважнијих правних извора у Србији, који се односе на признање и извршење страних судских одлука. Након тога, испитана је могућност признања и извршења страних судских одлука у статусним и имовинским питањима проистеклим из истополних

заједница живота. У циљу заузимања јасног става по овом питању, детаљно су анализирани све побројане сметње у важећем ЗРСЗ.

У осмом делу, под називом *Међународноприватноправно регулисање истополне заједнице живота у правном поретку Србије – de lege ferenda* (стр. 214 – 225), разматрана је потреба правног поретка Србије за увођење адекватних међународноприватноправних норми, које се тичу истополних заједница живота. У том смислу, кандидаткиња је такве норме предложила за статусна и имовинскоправна питања, проистекла из истополних заједница живота (насталих у иностранству). Са тим у вези, анализирани су норми које садржи Нацрт новог ЗМПП у Србији, уз заузимање става да ли и у ком обиму оне могу послужити као основа за одређивање међународне надлежности и меродавног права за истополне заједнице живота у српском правном систему *de lege ferenda*.

4. Значај и допринос докторске дисертације са становишта актуелног стања у одређеној научној области

Истополне заједнице живота представљају реалност у савременом друштву. Традиционалан, хетеросексуални брак данас није једини институт у упоредном породичном праву. Иако се истополне заједнице живота пуноважно закључују и постоје у иностраним правним системима, према постојећој правној регулативи оне нису допуштене у постојећем српском правном систему. Та недопуштеност, међутим, не значи да такве легално засноване заједнице не изазивају или не могу изазвати правне последице у Србији. Управо те међународноприватноправне последице, које истополне заједнице живота потенцијално могу изазвати у српском правном поретку, представљају центри део истраживања спроведених у докторској дисертацији кандидата.

Значај спроведених истраживања се огледа у бољем разумевању правног уређења истополних заједница живота, како у упоредном породичном праву, тако и у упоредном међународном приватном праву. Кандидаткиња је дисертацијом направила свеобухватан преглед регулисања истополних заједница живота не само у смислу супстанцијалних одредби, већ и њиховог колизионоправног регулисања.

У домаћој правној науци постоји јако мали број радова који се баве међународноприватноправним аспектима истополних заједница живота закључених у иностранству, у домаћем правном систему. У том смислу, докторска дисертација кандидата употпуњује постојећа знања, проширује теоријске основе и тиме обогаћује литературу у области међународног приватног права. Са аспекта значаја и доприноса докторске дисертације актуелном стању у овој научној области у Србији посебно треба истаћи заузете ставове кандидата поводом могућности заснивања међународне надлежности домаћих поступајућих органа за спорове проистекле из истополних заједница живота закључених у иностранству; предлоге новокрепаних колизионих норми за питања престанка и личних и имовинских дејстава иностраних истополних заједница живота попуњавањем правних празнина у складу са чл. 2. ЗРСЗ (у оквиру постојећег законодавног оквира); предлоге *de lege ferenda*

међународноприватноправних решења за битна питања истополних заједница живота (закључења истополних заједница живота, њихових личних дејства, престанка, усвојења, имовинскоправних питања и издржавања).

Свеобухватна, теоријска и практична анализа међународноприватноправног третмана истополних заједница живота у српском правном систему, чине докторску дисертацију веома важним научним достигнућем. Овај допринос је посебно значајан у ситуацији недостатка домаће литературе и понајвише судске праксе у овој код нас нерегулисаној правној области.

5. Оцена да је урађена докторска дисертација резултат оригиналног научног рада кандидата у одговарајућој научној области

Комисија сматра да су предмет и циљеви истраживања у докторској дисертацији јасно дефинисани и да су хипотезе научно утемељене, прецизно формулисане и тестиране применом одговарајуће методологије, што је довело до адекватних резултата и закључака. Обимна и релевантна коришћена литература, углавном на немачком и енглеском језику, као и детаљан увид у страну судску праксу великог броја земаља, омогућила је широк обухват истраживаних проблема, али и фокусирање на њихове појединачне аспекте. При томе, кандидат је испољио неопходну селективност, примерену критичност и добру способност закључивања. Стил писања је јасан, стручна терминологија је прецизно примењена, што указује на висок степен разумевања проучаване материје.

Електронска провера обима и садржине текста докторске дисертације под насловом „Истополне заједнице живота у међународном приватном праву“ кандидата Мине Павловић, спроведена је на Универзитету у Крагујевцу, коришћењем софтвера за детекцију плагијаризма. Извештај о провери текста указује на минимални степен поклапања од 3%, што сведочи о усклађености докторске дисертације са одговарајућим стандардима и добром академском праксом и потврђује оригиналност докторске дисертације (Прилог: Оцена ментора о извештају о провери оригиналности докторске дисертације).

На основу наведеног, Комисија констатује да докторска дисертација под насловом „Истополне заједнице живота у међународном приватном праву“ представља резултат оригиналног, самосталног и квалитетног научног и стручног рада кандидата у правној науци, ужа научна област међународноприватноправна.

6. Преглед остварених резултата кандидата у одређеној научној области

Поред већ поменутих радова кандидата, који доказују испуњеност услова за одбрану докторске дисертације, а који су елаборирани у првом делу извештаја (Део I. тачка 3.), кандидат Мина Павловић је током истраживачког процеса објавила још неколико радова, који су у блиској вези са садржином докторске дисертације. Ти радови су:

1. Станчић, Мина (2015). *Наследна права супружника из истополног брака закљученог у иностранству и јавни поредак*, Гласник Права, Правни факултет у

Крагујевцу, Крагујевац, број 1-2/2015, стр. 47-64, ISSN 1821-4630 (Online), УДК: 341.9:347.626-055.3 УДК: 342.72/.73:347.626-055.3, (COBISS.SR-ID-513212592).

У раду кандидат, полазећи од правне немогућности закључења истополних бракова у правном систему Републике Србије, анализира наследноправни положај супружника из истополног брака закљученог у иностранству, у ситуацији када се о заоставштини преминулог истополног партнера расправља пред судом у Србији. Кандидат се у овом раду фокусира на правну ситуацију када се за наслеђивање примењује странско право. Поред направљеног осврта на правно уређивање истополног брака у упоредном међународном приватном праву и осврта на колизиону норму за наслеђивање из ЗРСЗ, кандидат посебно елаборира основне карактеристике установе јавног поретка и претпоставке за његову примену. У циљу одговора на питање да ли надживели супружник из истополног брака закљученог у иностранству може наследити оставиоца странца, свог супружника, кандидат креира два илустративна хипотетичка случаја, у којима испитује границе примене јавног поретка. Ови случајеви представљају покушај решавања поменутих проблема у пракси и могу послужити као корисне смернице за поступање домаћих судова.

2. Станчић, Мина (2017). *Кратак осврт на правни положај истополних парова у Републици Србији и потенцијална решења de lege ferenda за нека међународноприватноправна питања истополних заједница, закључених у иностранству*, Нова правна ревија, Њемачко-босанскохерцеговачко удружење правника, Сарајево, број 1/2017, стр. 30-35, ISSN: 2233-0151 (Online), УДК: 341.94:316.811.1-055.3, (COBISS.SR-ID-513391536), М 52.

У овом прилогу кандидат прави кратак осврт на правни положај истополних парова у Републици Србији кроз приказ актуелне материјалноправне и колизионноправне регулативе у Србији. Према тренутно важећим материјалноправним прописима, у Србији није могуће закључити истополни брак нити регистрованој истополној заједници, а домаћи правни систем не познаје *de facto* истополну заједницу. Из тог разлога у законодавству Србије не постоји ни специјална колизиона норма ни за један од ових правних института. Кандидат у овом раду указује на две нове одредбе Нацрта о међународном приватном праву (чл. 86. и 87.) које се односе на заснивање међународне надлежности и одређивања меродавног права за имовинске односе у ванбрачној заједници (регистрованој и нерегистрованој), детаљно их анализирајући.

3. Павловић, Мина (2019). *Хашка конвенција о заштити деце и сарадњи у области међународног усвојења из 1993. године: Преглед најважнијих одредби*, Зборник радова Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније, (уредник Миодраг Мићовић), Институт за правне и друштвене науке, Правни факултет Универзитета у Крагујевцу, Крагујевац, стр. 345-367, ISBN 978-86-7623-090-7, УДК: 341.96:341.231.14-053.2, (COBISS.SR-ID - 513575088).

У раду кандидат анализира најважније одредбе Хашке Конвенције о заштити деце и сарадњи у области међународног усвојења из 1993. године. Поред тога што ова Конвенција уређује сарадњу између надлежних органа државе порекла детета и државе пријема код међународних усвојења, она регулише и питање признања и дејства

одлука о усвојењу, као типично међународноприватноправно питање. Кандидат најпре излаже разлоге доношења ове Конвенције, њену структуру, поље примене и њене циљеве, а затим детаљно анализира конвенцијске одредбе које се односе на Централне и друге надлежне органе, процедуралне захтеве међународног усвојења, признање и дејства усвојења, опште и завршне одредбе Конвенције. Кандидат истиче предности овог међународног извора, али и апострофира његов значај, имајући у виду да, иако не садржи одредбе о међународној надлежности и колизионе норме у поступцима међународних усвојења, одређује минимум стандарда којих се државе уговорнице морају придржавати приликом сваког усвојења које потпада под поље његове примене.

4. Павловић, Мина (2020). *Истополне заједнице живота у пракси Европског суда за људска права: одабране пресуде*, Зборник радова Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније, (уредник Снежана Соковић), Институт за правне и друштвене науке, Правни факултет Универзитета у Крагујевцу, Крагујевац, стр. 365-375, ISBN 978-86-7623-099-0, УДК: 341.645(4):347.62-055.3, (COBISS.SR-ID - 28053001).

У овом раду кандидат анализира одабране пресуде Европског суда за људска права (ЕСЈП), које се односе на истополне заједнице живота, имајући у виду да су оне биле од суштинске важности за тумачење одредби Европске конвенције о људским правима (ЕКЈП) у овој области. Кандидат детаљно и систематски прави преглед чињеничног и правног стања у три важне пресуде ЕСЈП (*Schalk and Kopf v. Austria*, затим *Vallianatos and Others v. Greece* и *Oliari and Others v. Italy*). Поред неспорног значаја пресуде *Schalk and Kopf v. Austria*, након које су истополне заједнице почеле потпадати под право на „породичан живот“, кандидат наглашава значај и преостале две пресуде, које су имале велики утицај на законодавне измене у земљама, које су у овим поступцима тужене. Тако је у Италији и Грчкој, након ових пресуда, уведен институт грађанске уније (регистрованог партнерства) за истополне партнере.

7. Оцена испуњености обима и квалитета у односу на пријављену тему

Комисија оцењује да докторска дисертација Мине Павловић, под насловом „**Истополне заједнице живота у међународном приватном праву**“, у потпуности испуњава дефинисане захтеве у погледу обима и квалитета у односу на тему која је пријављена и одобрена. Кандидат је адекватно одговорио на утврђени предмет и циљеве истраживања, примењујући научне методе примерене друштвеним наукама. Правилном употребом релевантне литературе, кандидат је објективно тестирао постављене хипотезе. Докторска дисертација је структурално и у материјалном смислу усклађена са одобреном темом, а анализирани проблеми изложени су у осам делова, који су логично повезани у складну, кохерентну целину са изведеним закључним тврдњама.

Сходно изнетој анализи, Комисија констатује да обим и квалитет докторске дисертације апсолутно одговарају пријављеној теми, предмету и циљевима истраживања, као и истраживачким хипотезама.

8. Научни резултати докторске дисертације

Као научне резултате докторске дисертације „Истополне заједнице живота у међународном приватном праву“ Комисија истиче детаљно и свеобухватно спровођење постављеног предмета истраживања, као и анализу материјалноправног и колизионоправног регулисања иностраних истополних заједница живота у упоредном праву, при чему су јасно приказане сличности (заједничке карактеристике) и разлике (посебне карактеристике) одређених облика истополних заједница живота. Поред тога, као научне резултате истиче и допринос целовитом схватању правног положаја истополних заједница живота, како у савременом упоредном међународном приватном праву, тако и у међународном приватном праву Србије.

Као најважније научне резултате докторске дисертације „Истополне заједнице живота у међународном приватном праву“ Комисија наглашава:

- Кандидат је систематски и јасно указао домаћим судовима, научној и стручној јавности на међународноприватноправне проблеме који реално могу настати при третирању истополних заједница живота правоваљано заснованих у иностранству, али и сугерисао могуће приступе и начине њиховог решавања.
- Систематско и научно утемељено испитивање најважнијих правних института општег дела МПП-а (квалификација и попуњавање правних празнина, *renvoi*, претходно питање, јавни поредак) у функцији тумачења и примене колизионих норми и одредби о међународној надлежности важећег ЗРСЗ.
- Свеобухватно разматрање сложеног проблема заснивања међународне надлежности домаћих поступајућих органа у споровима, односно поступцима поводом питања проистеклих из иностраних истополних заједница живота (имајући у виду да је реч о непознатим правним институтима у нашем правном систему) и заузимање става о (не)постојању потребе да се у нашем правном систему усвоји концепт тзв. „суштинске (не)надлежности“.
- Креирање потпуно нових колизионих норми на основу чл. 2. ЗРСЗ (који служи за попуњавање правних празнина) за питања престанка, личних и имовинских дејстава (укључујући и издржавање) иностраних истополних заједница живота у постојећем законодавном оквиру, уз уважавање колизионоправних интереса, начела ЗРСЗ и широко прихваћених решења у упоредном праву.
- Испитивање могућности и заузимање става поводом спровођења методолошког средства супституције страног истополног брака, регистрованог партнерства и тзв. *de facto* истополне заједнице у српски правни институт брака, односно ванбрачне заједнице у предметима пред домаћим органима (поводом питања проистеклих из иностраних истополних заједница живота) у којима се као меродаван статут појављује домаће право. Кандидат је дошао до закључка да супституција представља један од начина „уважавања“ статуса истополних партнера у домаћем правном систему.
- Детаљно утврђивање могућности супституције страних истополних заједница живота у поменуте домаће правне институте у предметима расправљања заоставштине преминулог истополног партнера из истополне заједнице живота, правоваљано закључене у иностранству. Приликом испитивања супституције

страног истополног брака у домаћи брак, кандидат је предложио јасне критеријуме за тест функционалне еквивалентности (као треће фазе поступка супституције). Поменути критеријуми могу представљати и потенцијални модел за спровођење теста функционалне еквивалентности и за сличне или сродне правне институте.

- Заузимање јасног става о могућности признања и извршења страних судских одлука у статусним и имовинским питањима проистеклим из иностраних истополних заједница живота, у српском правном систему, уз детаљно испитивање која од сметњи признању из ЗРСЗ (и у којим случајевима) представљају брану признања ових одлука.
- Свеобухватна анализа примене Хашке Конвенције о заштити деце и сарадњи у области међународног усвојења из 1993. године на истополне партнере и начина на који би се Конвенција применила у Србији у случају да се као усвојитељи појављују истополни партнери. У том контексту је детаљно анализирана могућност признања страних одлука о усвојењу (заснованих по конвенцијском режиму) у српском правном систему.
- Креирање илустративних хипотетичких случајева који представљају последицу примене норми о међународној надлежности из ЗРСЗ и новокреираних колизионих норми (у складу са чл. 2. ЗРСЗ) за престанак, лична и имовинска дејства истополних заједница живота закључених у иностранству. Креирани су примери и за наслеђивање партнера из оваквих заједница. Сви наведени случајеви могу бити од помоћи домаћој правној науци и судској пракси приликом решавања правних питања која проистичу из оваквих заједница.
- Предлагање *de lege ferenda* међународноприватноправних решења за статусна и имовинскоправна питања истополних заједница живота у Србији.

9. Применљивост и корисност резултата у теорији и пракси

Комисија сматра да су научни резултати истраживања у докторској дисертацији Мине Павловић, под насловом „Истополне заједнице живота у међународном приватном праву“, теоријски релевантни и практично применљиви, с обзиром на недовољну заступљеност анализираних проблематике у домаћој литератури и одсуство практичних искустава у поступању домаћих органа у овој области. Будући истраживачи ове проблематике неће моћи да заобиђу многа постављена питања и изведене закључке у овој дисертацији.

Поред тога, резултати проистекли из спроведених истраживања имају своју применљивост у пракси. Наиме, у докторској дисертацији су заузети ставови поводом могућности заснивања међународне надлежности у споровима о престанку и споровима о дејствима проистеклим из иностраних истополних заједница живота, што може бити врло корисно за домаће поступајуће органе, посебно имајући у виду да се домаћа судска пракса наведеном проблематиком није бавила. Прецизно су одређени начини одређивања меродавног права за истополни брак, регистровано партнерство и *de facto* истополну заједницу, закључених у иностранству (односно креиране су адекватне колизионе норме у складу са чл. 2. ЗРСЗ), што може бити од великог значаја

за домаће поступајуће органе који се суочавају са недостатком специјалне колизионе норме за престанак и дејства истополних заједница живота закључених у иностранству.

У више наврата су креирани хипотетички случајеви, како у области престанка истополних заједница живота закључених у иностранству, тако и личних, имовинских (укључујући и издржавање) и наследноправних дејстава оваквих заједница. Ови случајеви могу бити од велике помоћи домаћим поступајућим органима приликом одлучивања о захтевима истополних партнера у споровима о наведеним питањима.

Практични значај, свакако, представљају и *de lege ferenda* предлози међународноприватноправних норми у статусним и имовинским питањима, који могу бити од помоћи приликом евентуалних законодавних измена тих норми.

10. Начин презентирања резултата научној јавности

Свеобухватна, значајна и актуелна истраживања у докторској дисертацији обезбеђују веома квалитетну основу за припрему научних и стручних радова и њихово публикавање, пре свега, у међународним и домаћим научним часописима и презентовање на научним скуповима националног и међународног значаја, чиме ће научна и стручна јавност бити упозната са закључцима и достигнућима истраживања. Осим тога, докторска дисертација представља добар основ за будућа истраживања и, тиме, будуће научне радове, чије правце је кандидат сасвим исправно наговестио у дисертацији. Коначно, публикавање монографије из области докторске дисертације, у којој би спроведена теоријска истраживања била проширена и обогаћена, сигурно би било корисно за научну и стручну јавност у Србији, али и у другим земљама.

ЗАКЉУЧНА ОЦЕНА КОМИСИЈЕ

На основу анализе докторске дисертације кандидата **Мине Павловић**, под насловом „Истополне заједнице живота у међународном приватном праву“, Комисија оцењује да је ова дисертација урађена у складу са пријављеном и одобреном темом од стране Наставно-научног већа Правног факултета у Крагујевцу и Већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу. Комисија је стекла уверење да докторска дисертација представља самостално научно дело кандидата **Мине Павловић**, које је од значаја за развој теорије и праксе правне науке и међународноприватноправне уже научне области, као и да је кандидат успешно обрадио тему докторске дисертације. Такође, Комисија оцењује да се кандидат у оквиру докторске дисертације бавио актуелним и захтевним истраживачким проблемима и да су извршена истраживања теоријски оправдана и научно утемељена.

ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

На основу извршене анализе и оцене рада, Комисија сматра да докторска дисертација „Истополне заједнице живота у међународном приватном праву“ кандидата Мине Павловић испуњава све услове за јавну одбрану и предлаже Наставно-научном већу Правног факултета Универзитета у Крагујевцу и Већу за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу да прихвати овај извештај и одобри њену јавну одбрану.

Крагујевац-Мостар, август, 2021. године

КОМИСИЈА

Проф. др Милена Петровић, редовни професор у пензији Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, ужа научна област међународноприватноправна (председник);

Проф. др Анита Дураковић, ванредни професор Правног факултета Универзитета “Џемал Биједић” у Мостару, БиХ, ужа међународноприватноправна научна област, члан;

Проф. др Вељко Влашковић, ванредни професор Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, ужа грађанскоправна научна област, члан.

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ

Пријемно:	29-07-2021
Орг. ра.	
Број	2216
Учешће	
Својеручно	

ОЦЕНА МЕНТОРА О ИЗВЕШТАЈУ О ПРОВЕРИ ОРИГИНАЛНОСТИ ДОКТОРСКЕ
ДИСЕРТАЦИЈЕ ОДНОСНО ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

НАЗИВ ДИСЕРТАЦИЈЕ	"Истополне заједнице живота у међународном приватном праву"
Кандидат	Мина Павловић
Ментор	Проф. Др Славко Ђорђевић
Датум пријема потпуног извештаја о провери оригиналности докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта	26.07.2021.

1. Докторска дисертација „Истополне заједнице живота у међународном приватном праву“, кандидата Мине Павловић је оригиналан научни рад, настао као резултат рада докторанда.
 2. Приликом израде докторске дисертације поштована су академска правила цитирања и навођења извора. Поштована су ауторска права. Приликом експлицитног цитирања речи аутора или групе аутора, коришћени су наводници, а у фуснотама су прецизно наведени библиографски извори. Код индиректног, односно имплицитног цитирања прецизно су наведени библиографски извори. Све библиографске јединице коришћене у изради докторске дисертације су тачне и комплетне.
 3. Извештај о провери докторске дисертације на плагијаризам, настао као резултат примене софтвера за детекцију плагијаризма чију лиценцу поседује Универзитет у Крагујевцу, указује се на подударања текста у износу од 3%. Уочена подударања се односе на: називе институција (факултет и Универзитет); фусноте у којима су наведени библиографски извори и интернет линкови према институцијама или изворима; називе и чланове закона, подзаконских аката, билатералних и мултилатералних међународних конвенција, Нацрта Закона о међународном приватном праву и извора права ЕУ; приказане (препричане) ставове појединих аутора чија су дела (у којима су садржани ти ставови) наведена у фуснотама; географске називе држава и списак литературе наведен на крају дисертације. Обележена подударања односе се и на опште правне појмове и фразе које се уобичајено користе у области међународног приватног права и правне науке и струке уопште (нпр. меродавно право, уобичајено боравиште, држављани, држављанство, пребивалиште, надлежност, ванбрачна заједница, имовински односи, и сл.).
- Узимајући у обзир све претходно наведено у оцени ментора, извештај о провери докторске дисертације указује на оригиналност докторске дисертације, те се прописани поступак припреме за одбрану може наставити (**позитивна оцена**).

Датум, 28.07.2021.

ПОТПИС МЕНТОРА